Здружение Совет за етика во медиумите на Македонија
ЕТИКА ПРЕС Скопје
Бр. 324/0306
23.08.2018 год.
Скопје

29.08.2018

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 27 август 2018 година, врз основа на примена жалба од здруженијата „Х.Е.Р.А.“ и „МАРГИНИ“, поднесена против ТВ „Сител“, го донесе следново:

МИСЛЕЊЕ

Медиумите да внимаваат на начините на кои ги пренесуваат информациите од други медиуми и да се дистанцираат од сензационализам

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 16 јули 2018 година, Здружението „Х.Е.Р.А – Асоцијација за здравствена едукација и истражување“ - Скопје и „Коалиција сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници МАРГИНИ“ – Скопје, поднесоа жалба за текстовите со наслов „Полицијата трага по Фатима - заразила неколку лица со ХИВ“, „Паника во Србија: Мигрантка сее сида кај нашиот сосед, полицијата бара жена која спиеле со повеќе од 100 луѓе“ и „Проститутката која ширеше сида по Србија е уапсена, но најлошите вести допрва стигнуваат“, објавени на 25, 26 и 29 јуни 2018 година, на веб страницата на Телевизија „Сител“ (www.sitel.com.mk) .

Во жалбата се наведува дека во два од трите текста, медиумот создава слика дека се работи за ХИВ позитивна жена, сексуална работничка, која небаре намерно ги заразувала своите клиенти со ХИВ.

„Контрадикторно на овие тврдења, во веста објавена на 29 јуни, се тврди дека бегалката допрва ќе се тестира за ХИВ, бидејќи не е сигурно дека истата е ХИВ позитивна, дека не е уапсена за проституција или за намерно пренесување инфекции, туку поради тоа што навремено не ја напуштила Србија, како тоа претходно и е наредени“, се посочува во поднесената претставка.

Од двете здруженија додаваат дека она што дополнително загрижува е тоа што медиумот се осудил да открива лични податоци и да шпекулира за ХИВ-статус на жена-бегалка, што најдиректно повикувало на шовинистичко и ксенофобично насилство и дискриминација врз овие маргинализирани групи.

Во жалбата на „Х.Е.Р.А.“ и „МАРГИНИ“ се наведува дека тие упатиле и барање за објавување одговор на објавената информација („Шпекулации, сензационализам и фатализам во изветувањето за ХИВ“), но оти порталот на ТВ „Сител“ го објавил со задоцнување, односно по четири дена од примањето на одговорот. Од здруженијата забележуваат и дека медиумот, одговорот го објавил со наслов, кој не соодветствувал со содржината на одговорот на „Х.Е.Р.А“ и „МАРГИНИ“, а исто така, потоа објавил уште еден напис со слична содржина.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет порталот ТВ „Сител“ и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од „Сител“ не одговорија на наводите на жалителот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби се согласи дека поднесената жалба во најголем дел е оправдана, но не најде доволно елементи за да донесе морална осуда, од причина што се работи за пренесување на содржина објавена во странски медиум (во случајов, на српските интернет портали „Blic.rs“ и „Kurir.rs“). Сепак, поради сериозноста и чувствителноста на темата, Комисијата одлучи да го донесе следново **МИСЛЕЊЕ:**

Медиумите да внимаваат на начините на кои ги пренесуваат информациите објавени во други медиуми, било домашни или од странство, и да се дистанцираат од сензационализам во информирањето. Тие не смеат да се служат со стигматизирачки пристап во известувањето, ниту, пак, со начинот на известување да упатуваат на можно стереотипизирање, предрасуди или дискриминација кон кого било, вклучувајќи ги овде и ранливите групи во општеството, како што се и бегалците и мигрантите.

Објавувањето парцијални, недоволно или нецелосно проверени информации за ранливите групи, во комбинација со недоволното претставување на поширокиот контекст, лесно би можело да поттикне сомнежи и стереотипи кон нив, воедно, претставувајќи ги и како закана за општеството, што неретко води кон нивна изолација и маргинализирање. Оттука, од особено значење е медиумите да покажат високо ниво на сензитивност во известувањето за овие групи, во обезбедувањето видливост за проблемите со кои се соочуваат и во акцентирањето на потребата од заштита на човековите права. Новинарското известување има голема улога во покренувањето позитивен наратив кон овие групи и поединци и во преиспитувањето на стереотипните рамки во известувањето, со тоа придонесувајќи во промената на јавното мислење и перцепции.

* * *

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Ердем Ахмет и Теофил Блажевски.

Со почит,

Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595